

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/15/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414207037
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414207037.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátov JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Petra Priehodu v právnej veci starostlivosti o maloletú S. U., nar. XX. XX. XXXX a maloletého T. U., nar. XX. XX. XXXX, obidve deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W. Q., deti rodičov Y. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. X. č. XXX a P. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., C. č. XXX, C. H., o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5P/47/2014 - 96 zo dňa 10. 11. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd návrh otca, ktorým sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k maloletej S. a k maloletému T. u každého maloletého dieťaťa o 35,- Eur mesačne od 01. 07. 2014, zamietol. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti nie je dôvodný a nie je v záujme maloletých detí. Vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom naposledy bola upravovaná pred dvomi rokmi aj cca tromi mesiacmi, od tej doby deti sú staršie, vyspelejšie, zvýšili sa náklady nielen na zabezpečenie ich základných potrieb, ako je strava, oblečenie, hygienické potreby, ale aj školských pomôcok, potrieb a zdravotnej starostlivosti. Na základe vykonaného dokazovania je zrejmé, že maloletá S. chodí do Q. ročníka ZŠ, kde denne dochádza. Chodí na F. výcvik, vo vzťahu k dieťaťu sú náklady na stravné v škole, v S.. Maloletý T. navštevuje materskú škôlku v W. Q., kde na toto dieťa sú náklady na cestovné, mesačné poplatky v škôlke, polročný poplatok, ako aj náklady na stravu v škôlke. Matka má zvýšené náklady k tomuto dieťaťu z dôvodu, že dieťa hráva M.. Obidve deti sú alergici, užívajú lieky. Maloletý T. má zdravotné problémy aj s J., pričom matka preukázala dokladmi nákup vecí, ako aj liečív. Osobnú starostlivosť o obidve deti zabezpečuje výlučne matka, otec maloletých detí nad rámec vyživovacej povinnosti neprispieva a to ani v čase zvýšených výdavkov na maloleté deti. S deťmi sa nestretáva. Súd vyhodnotil, že od posledného rozhodovania vo veci vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom došlo k podstatnej zmene pomerov aj u otca maloletých detí v tom, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, ani táto skutočnosť však nemá vplyv na to, (s prihliadnutím na celkové pomery otca maloletých detí), aby došlo k zníženiu vyživovacej povinnosti. Čo sa týka reálneho príjmu otca maloletých detí, nedošlo u neho k podstatnej zmene pomerov od obdobia predchádzajúceho súdneho rozhodnutia. Súd poukázal vo vzťahu k úverovému zaťaženiu otca maloletých detí a jeho družky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Do príjmov rodiča pre účely výživného okrem zárobku sa zohľadňujú aj jeho ďalšie benefity z pracovného pomeru,

ako sú napríklad cestovné náhrady, resp. diéty tak, že ich súd započíta ako faktory určujúce životnú úroveň rodiča, ktorá je smerodajná pre určenie výšky výživného. Zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom by bolo v rozpore so záujmami maloletých detí.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec maloletých detí s odôvodnením, že od doby, kedy mu bola súdom určená vyživovacia povinnosť došlo k zmene pomerov a to narodením syna F. U., vznikla mu ďalšia vyživovacia povinnosť. Pričom k zmene jeho reálneho príjmu od doby posledného rozhodnutia v podstatnej miere nedošlo. Od 19. 12. 2014 bude evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pretože u jeho zamestnávateľa mu končí pracovná zmluva. Poukázal na skutočnosť, že matka maloletých detí odmieta akúkoľvek finančnú pomoc zo strany jeho rodičov, prarodičov detí, neumožňuje jemu, ani jeho rodičom, aby sa finančne podieľali nad rámec jeho vyživovacej povinnosti. Rodičia by si deti radi vzali počas prázdnin, pričom deti by mali zabezpečenú všetku starostlivosť, ako citovú, tak finančnú. Uviedol, že v poslednej dobe dvakrát neúspešne absolvoval cestu na Slovensko v deň keď mal určené stretnutie s maloletými deťmi, avšak matka mu deti neukázala. Poukázal na to, že s cestou mal nemalé náklady za pohonné hmoty, vrátane voľna v práci a všetko bolo zmarené konaním matky. Apeluje na to, aby matka svoje chovanie prispôbila hlavne potrebám detí a nie svojim emóciám.

Kolízny opatrovník maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkom okresného súdu, ktorým súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom zamietol. Kolízny opatrovník má za to, že v konaní o návrhu otca o zníženie výživného súd dostatočne objektívne zistil a posúdil aktuálny stav na strane maloletých detí, ako aj majetkové, sociálne a finančné pomery a možnosti oboch rodičov v čase konania. Pokiaľ následne nastala na strane otca podstatná zmena, môže toto byť dôvodom na začatie nového konania, nakoľko v čase rozhodovania súd vychádzal z aktuálnej situácie. Výdavky otca sú spojené prevažne so zvyšovaním životnej úrovne jeho súčasnej rodiny, na čom sa maloleté deti nijakým spôsobom nepodieľajú. Otec maloletých detí predajom nehnuteľností tiež nevytváral žiadne finančné plnenie v prospech maloletých detí U.. Ostatné dôvody uvádzané v odvolaní poukazujú na problémy, ktoré neboli predmetom súdneho konania.

Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení uviedla, že otec maloletých detí je vedený ako uchádzač o zamestnanie len do času; firma Y., s. r. o. to robí, že cez zimné obdobie prepúšťa svojich zamestnancov. Zvyčajne koncom marca berie svojich zamestnancov späť. Firma to robí už 5 rokov. Ostatné tvrdenia otca sú klamstvom, zavádzaním súdu, otec maloletých detí sa chce vyhnúť plateniu výživného, toto platí neskôr o 10 až 14 dní. Maloletá S. od septembra prechádza na druhý stupeň základnej školy, syn T. bude žiakom základom školy. Otcovi ostalo dosť finančných prostriedkov z predaja nehnuteľností. V roku 2014 sa dostavil na stretnutie s deťmi dvakrát, v roku 2013 bol na návšteve trikrát, na osobné sviatky detí a vianoce deťom nezaslal ani SMS.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec prejednal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov sa v akej miere o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri

skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť pri rozhodovaní o zmene vyživovacej povinnosti rodiča k maloletému dieťaťu ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodňovať zmenu výživného. Tieto okolnosti však môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len v prípade, keď sa závažným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. To znamená, že súd musí mať preukázanú podstatnú zmenu pomerov, pričom musí prihliadať aj na okolnosť, či v prípade zistenia zmeny pomerov u povinného rodiča zároveň nedošlo nejakým spôsobom aj k zmene pomerov u maloletého dieťaťa. Odvolací súd poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť rodičov je ich zákonnou povinnosťou, ktorá v sebe zahŕňa právo dieťaťa na výživu a s tým korešponduje povinnosť rodičov dieťa vyživovať. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého rodiča vzhľadom k tomu, že dieťa má právo benefitovať zo životnej úrovne jeho rodičov. Zákon predpokladá, že rodičia budú vo vzťahu k dieťaťu plniť svoju vyživovaciu povinnosť minimálne v rozsahu zodpovedajúcom odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa. Miera odôvodnených potrieb dieťaťa je rôzna, odstupňovaná podľa veku dieťaťa, školského zariadenia, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu, kultúrno-spoločenských potrieb, športových záujmov a podobne. Obidvaja rodičia sa musia podieľať na výžive svojho dieťaťa podľa svojich síl, možností, pomeru svojich príjmov s ohľadom na ich celkovú majetkovú a sociálnu situáciu.

Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5P/47/2014 a po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že otcom napadnuté rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, na zmenu vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletým deťom nie sú splnené podmienky vymedzené v ustanovení § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine. Odvolací súd uvádza, že hlavnou odvolacou námietkou otca, ako aj dôvodom, pre ktorý podal návrh na zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom u každého dieťaťa o 35,- Eur mesačne je okolnosť, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť a to k maloletému F. U., nar. XX. XX. XXXX. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia správne ustálil a konštatoval, že v tomto smere skutočne došlo k zmene pomerov na strane otca maloletých detí, keďže otcovi maloletých detí pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Inú zmenu pomerov u otca v porovnaní s rozhodovaním súdu, keď naposledy bola určovaná vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom rozsudkom Okresného súdu Chrudim č. k. 9Nc/35/2011-214 zo dňa 25. 07. 2012 nezistil. Okresný súd rovnako správne ustálil, že od doby posledného rozhodovania došlo však k zmene pomerov aj na strane maloletých detí a to uplynutím doby, keď deti sú staršie, s týmto súvisia aj zvýšené náklady na maloleté deti a to vo vzťahu k bežným nákladom na stravu, oblečenie, hygienické potreby, školské pomôcky a potreby a zdravotnú starostlivosť; rovnako matka má náklady aj so zabezpečením záujmových krúžkov obidvoch maloletých detí. Súd prvého stupňa venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 135 O. s. p. a správne aplikoval ustanovenia Zákona o rodine tak, ako sú tieto uvedené vyššie. Rozsudok prvostupňový súd adekvátne v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil, pričom odvolací súd uvádza, že s dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na tieto odkazuje. Otec maloletého dieťaťa v odvolaní neuviedol žiadnu podstatnú skutočnosť, ktorá by mala za následok úvahu o prípadnej vade v procesnoprávnom postupe prvostupňového súdu, resp. o prípadne nesprávnosti jeho rozhodnutia. Odvolací súd odvolanie otca nepovažuje za dôvodné, pričom v podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu nie sú uvádzané žiadne také skutočnosti, s ktorými by sa prvostupňový súd nevysporiadal. Pokiaľ otec v odvolaní uvádzal aj okolnosť, že má byť počnúc dňom 19. 12. 2014 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie odvolanie súd uvádza, že aj v predchádzajúcom období (čo je zrejme z pripojených spisov) otec maloletých detí počas zimného obdobia v určitom období

nepracoval, pričom takáto situácia u jeho zamestnávateľa sa opakovala počas viacerých rokov. Teda ani táto okolnosť neznamená zmenu pomerov na strane otca maloletých detí.

V konaní bolo preukázané, že za obdobie od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom rozsudkom Okresného súdu Chrudim zo dňa 25. 07. 2012, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 08. 2012 a ktorým rozhodnutím obidve maloleté deti boli zverené do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej S. výživným vo výške 125,- Eur a na maloletého T. výživným vo výške 80,- Eur počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov maloletých detí, pričom manželstvo rodičov maloletých detí bolo právoplatne rozvedené dňom 18. 01. 2013, došlo k zmene pomerov jednak na strane otca maloletých detí a to tým, že mu dňom 15. 04. 2014 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému F. U., pričom z obsahu spisu vyplýva, že o toto dieťa sa otec maloletých detí osobne stará spolu s matkou maloletého dieťaťa. Došlo však k zmene pomerov aj na strane maloletých detí uplynutím doby, čím došlo k zvýšeniu nákladov na maloleté deti a to vo všetkých sférach zabezpečenia potrieb maloletých detí. K zmene pomerov došlo aj na strane matky, ktorá je zamestnaná a ktorá okrem osobnej starostlivosti môže sa vyšším podielom podieľať aj na materiálnom zabezpečení maloletých detí. Berúc však do úvahy všetky zmeny pomerov, nemožno na základe vykonaného dokazovania ustáliť, že by tieto zmeny pomerov boli takého charakteru, ktoré by odôvodňovali zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom. Je nepochybné, že osobnú starostlivosť otec maloletým deťom neposkytuje, na zabezpečení detí sa podieľa iba plnením vyživovacej povinnosti podľa rozhodnutia súdu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, aj s ohľadom na vznik ďalšej vyživovacej povinnosti je v majetkových možnostiach a schopnostiach otca naďalej poskytovať na maloleté deti výživné podľa rozhodnutia Okresného súdu Chrudim, t. j. na maloletú S. vo výške 125,- Eur a na maloletého T. vo výške 80,- Eur, pričom poskytovanie výživného v takejto výške na maloleté deti je nevyhnutne potrebné na zabezpečovanie potrieb maloletých detí s prihliadnutím aj na osobnú starostlivosť matky o maloleté deti a podieľaní sa matky na finančnom zabezpečení maloletých detí. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by otec maloletých detí nebol schopný prispievať výživným podľa rozhodnutia Okresného súdu Chrudim a že by u neho došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Okresný súd rovnako správne vyhodnotil zmenu pomerov na strane maloletých detí tak, ako je to už uvedené vyššie. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že výživné je prednostnou pohľadávkou pred ostatnými pohľadávkami.

Keďže súd prvého stupňa vo vzťahu k predmetu konania riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a dostatočne odôvodnil, odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.